

ONTWERPBESLUIT LEPELAARPLASSEN

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) **Lepelaarplassen** van 20 mei 1994 (NBLF 944095, Stcrt. 1994, nr. 103) wordt gewijzigd.
2. De nota van toelichting, voor zover van toepassing op de aanwijzing zoals bedoeld in het eerste lid, wordt ingetrokken.
3. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende vogelsoorten welke worden beschermd op grond van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG: Lepelaar, Kluut .
4. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is verder aangewezen voor de volgende trekkende vogelsoorten welke worden beschermd op grond van artikel 4, tweede lid van Richtlijn 79/409/EEG: Aalscholver, Grauwe gans, Krakeend, Pijlstaart, Slobeend, Kuifeend, Grutto.
5. De kaart behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 2

1. De wijziging bedoeld in artikel 1 gaat vergezeld van een nota van toelichting en een kaart, welke deel uitmaken van dit besluit.
2. De in artikel 1 bedoelde speciale beschermingszone vormt het Natura2000-gebied **Lepelaarplassen**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998, is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 3

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging West, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Herman Gorterstraat 55, 3511 EW UTRECHT. Ter inzage legging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>.

Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit ontwerp-besluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Lepelaarplassen waarin opgenomen:

nota van toelichting bij de wijziging van besluit NBLF 944095 van de aanwijzing van Lepelaarplassen als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn

1. INLEIDING

Met dit besluit wordt de aanwijzing van Lepelaarplassen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn gewijzigd. Deze wijziging heeft in elk geval betrekking op de vogelsoorten waarvoor dit gebied is aangewezen en is gebaseerd op toepassing van de criteria, die zijn gebruikt bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden in 2000¹. De aanwijzing vormt het Natura2000-gebied Lepelaarplassen, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting wordt de aanwijzing onder de Vogelrichtlijn kort toegelicht. In dit hoofdstuk wordt tevens melding gemaakt van de status van beschermd natuurmoment voor een deel van het Natura2000-gebied, welke inmiddels is komen te vervallen. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZING VOGELRICHTLIJN

Het gebied is op 20 mei 1994 (besluit NBLF 944095) onder de naam “Lepelaarplassen” aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn (verder aangeduid als “Vogelrichtlijngebied”). Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL2000007. Het besluit NBLF 944095 is door middel van dit besluit gewijzigd.

Dit Vogelrichtlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura2000-gebied Lepelaarplassen (landelijk gebiedsnummer 97). Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrictlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder de Vogelrichtlijn aangewezen gebieden.

De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt bij aanwijzing als speciale beschermingszone onder artikel 10a de status van de

¹ Nota van Antwoord Vogelrichtlijn, bijlage 1, Selectiecriteria en methode van begrenzing

hieronder opgesomde natuurmonumenten². In dergelijke gevallen heeft de instandhoudingsdoelstelling voor de gedeelten van het Natura2000-gebied waarop de aanwijzingen als natuurmonument betrekking hadden, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in de vervallen besluiten (zie verder hoofdstuk 4).

Het beschermd natuurmonument Lepelaarplassen is aangewezen op 29 juni 1989 (nummer NMF-89-3422, Stcrt. 1989, nr.126).

Het Natura2000-gebied Lepelaarplassen ligt in de provincie Flevoland en behoort tot het grondgebied van de gemeente Almere.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

De Lepelaarsplassen zijn ontstaan na drooglegging van Zuidelijk Flevoland. In de lager gelegen noordelijke delen van de nieuwe polder kon een spontane natuurontwikkeling op gang komen doordat ontginning hier achterwege bleef. Om wegzijging te voorkomen is rond het gebied een plastic scherm ingegraven.

De Lepelaarplassen vormen een moerasgebied met open water in een kwelplas langs de dijk en in drie voormalige zandwinputten. Het gebied bestaat verder uit rietvelden, ruigten, struwelen en wilgenbossen.

3.2 Landschappelijke context

Lepelaarplassen behoort tot het Natura2000-landschap 'Meren en Moerassen'.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Het Natura2000-gebied Lepelaarplassen is één aaneengesloten gebied en wordt globaal begrensd door de Oostvaardersdijk, Trekvogelpad en de Noorderplassen.

Het (voet)pad in noordwestelijke richting van de Noorderplassen tot aan de Oostvaardersdijk is de westelijke grens.

Het Vogelrichtlijngebied heeft dezelfde begrenzing als het Natura2000-gebied.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 358 ha. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

Het beschermd natuurmonument heeft een omvang van 358 ha en valt geheel binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied.

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) beschermd natuurmonument. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om

² Beschermd en staatsnatuurmonumenten zijn in de periode 1968-98 aangewezen op grond van respectievelijk artikel 7 en 21 van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, nr. 572)

kaart-technische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend.

In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden). Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. **Gebouw:** elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. **Bouwwerk:** elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- **Tuinen** zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- **Verhardingen** kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. **Wegen** betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- **Hoofdspoorwegen** betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Vogelrichtlijn: broedvogels

A017 Aalscholver

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan de draagkracht voor de populatie van het IJsselmeergebied van ten minste 8.000 paren.

Toelichting De sleutelpopulatie is alleen op regionaal niveau gedefinieerd vanwege het sterk wisselende voorkomen per gebied. In 1985 vestigde de aalscholver zich in de Lepelaarplassen. Er volgde een sterke toename tot een maximum van 5.500 paren in 1993. Daarna vielen de aantallen

terug tot een beduidend lager niveau van circa 2.000 paren in 1999-2003. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A034	Lepelaar
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paar.
Toelichting	De eerste broedgevallen van de lepelaar zijn van 1971. Vervolgens is de lepelaar een onregelmatige broedvogel gebleken die in menig jaar ontbrak. In de periode 1971-2003 werd broeden in 19 van de 32 jaren vastgesteld. Vanaf 1996 ontbrak zij overigens in geen enkel jaar. In 1996-2003 broedden jaarlijks tussen de 7 en 75 paren, waarmee vrijwel steeds het gewenste niveau voor een sleutelpopulatie werd gehaald. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

4.4 Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

A034	Lepelaar
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 10 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Het gebied heeft voor de lepelaar o.a. een functie als foerageergebied. Trendinformatie is niet beschikbaar, maar het aantalsverloop is vermoedelijk sterk gerelateerd aan ontwikkelingen van de broedpopulatie. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A043	Grauwe gans
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 240 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Het gebied heeft voor de grauwe ganzen o.a. een functie als foerageergebied en als slaappleats. Sinds begin jaren negentig is de soort in aantal toegenomen, met recent weer wat lagere aantallen. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A051	Krakeend
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 210 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Aantallen krakeenden zijn van internationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort o.a. een functie als foerageergebied. Het aantalsverloop laat een fluctuerend patroon zien. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A054	Pijlstaart
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 20 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Het gebied heeft voor de pijlstaart o.a. een functie als foerageergebied. De data zijn nog niet geschikt voor een trendanalyse. Handhaving van

de huidige situatie is voldoende want de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is gebaseerd op een toekomstverwachting op grond van afname van de internationale populatie.

A056

Slobeend

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 140 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting

Aantallen slobeenden zijn van internationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort o.a. een functie als foerageergebied. Het aantalsverloop laat een fluctuerend patroon zien. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A061

Kuifeend

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.500 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting

Het gebied heeft voor de kuifeend o.a. een functie als slaappleaats. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is vooral een gevolg van negatieve toekomstverwachtingen op grond van oligotrofiëring en de terugkeer van zoet-zout overgangen

A132

Kluut

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 4 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting

Het gebied heeft voor de kluut o.a. een functie als foerageergebied. De aantallen zijn recent sterk afgenomen en de soort verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. Desondanks is er geen herstelopgave van toepassing in verband met landelijk gunstige staat van instandhouding op onderdelen populatie en leefgebied.

A156

Grutto

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 5 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting

Het gebied heeft voor de grutto o.a. een functie als foerageergebied en als slaappleaats. De aantallen zijn recent sterk afgenomen. Handhaving van de huidige situatie is voldoende omdat de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding vooral betrekking heeft op gebieden buiten het Natura 2000 netwerk.

4.5 Beschermdenatuurmonumenten

Het Natura2000-gebied Lepelaarplassen omvat een beschermd natuurmonument, namelijk Lepelaarplassen (zie hoofdstuk 2). Ingevolge artikel 15a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 heeft de instandhoudingsdoelstelling voor dat deel van het gebied, dat zijn status als beschermd natuurmonument heeft verloren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in het van rechtswege vervallen besluit (verder: de “oude doelen”). Voor zover deze doelstellingen Natura2000-waarden betreffen, zijn deze begrepen in de in de voorgaande paragrafen opgenomen

instandhoudingsdoelstellingen. In een aantal gevallen is het onmogelijk om zowel de oude doelen als de Natura2000-doelen te bereiken, bijvoorbeeld omdat die doelen tegenstrijdig beheer vragen. In deze gevallen gaan de Natura2000-doelen vóór om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen. In het beheerplan zullen de oude doelen net als de overige instandhoudingdoelen worden uitgewerkt in ruimte en tijd. Dan wordt ook uitgewerkt waar achteruitgang van het natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis met betrekking tot oude doelen is toegestaan ten gunste van Natura2000-doelen. Het van rechtswege vervallen besluit is ter informatie bij dit besluit gevoegd (bijlage A).

MINISTERIE VAN
LANDBOUW EN VISSERIJ

Dir.-Gen. Landelijke Gebieden
en Kwaliteitszorg

Directie Natuur, Milieu
en Faunabeheer

no. NMF-89-3422

29 juni 1989

DE MINISTER VAN LANDBOUW EN VISSERIJ

Overwegende dat het gebied "Lepelaarplassen" bestaat uit terreinen en wateren welke van algemeen belang zijn uit een oogpunt van natuurschoon en om hun natuurwetenschappelijke betekenis en mitsdien vallen onder de begripsomschrijving van natuurmonumenten in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

Gehoord de Natuurbeschermingsraad, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland en Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere;

Handelende in overeenstemming met de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Staatssecretaris van Financiën;

Gelet op artikel 21, eerste en tweede lid, van voornoemde wet;

B E S L U I T :

- I Het op de bij deze beschikking behorende kaart SN93 aangegeven gebied "Lepelaarplassen", dat eigendom is van de Staat, wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.
- II Bij deze beschikking gaat een toelichting die in samenhang met deze beschikking moet worden gelezen.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

DE MINISTER VAN LANDBOUW EN VISSERIJ,
voor deze
DE SECRETARIS-GENERAAL,

A large, stylized handwritten signature in black ink, written over the typed name of the Secretary-General.

1. Inleiding

Het staatsnatuurmonument "Lepelaarplassen" (350 ha) is gelegen in de gemeente Almere. Het gebied bestaat uit water, rietvelden, wilgenbossen en ruigten. Natuurwetenschappelijk is het natuurmonument vooral van betekenis voor vogels.

Het natuurmonument is ontstaan bij de drooglegging en inrichting van Zuidelijk Flevoland. Er komen sterk wisselende fysische omstandigheden voor door de vroegere zandwinning en het gedeeltelijk terugstorten van kleihoudende gronden. De vegetatie in het natuurmonument is op spontane wijze ontstaan. Hoewel het gebied nog volop in ontwikkeling verkeert, is de natuurwetenschappelijke betekenis thans reeds groot. Bij een beheer, dat is afgestemd op de verdere ontwikkeling van de waarden van het gebied, is te verwachten dat die betekenis nog zal toenemen.

2. Natuurwetenschappelijke betekenis en natuurschoon

De "Lepelaarplassen" zijn met name van belang voor vogels. De faunistische waarden worden, behalve door de wilgen, riet- en ruigtevegetatie met de kleine beschutte plassen, ook bepaald door de ecologische relaties met omliggende gebieden. Hierbij valt te denken aan de Oostvaardersplassen en het Markermeer. Vooral duikeenden en zaagbekken, die in de Lepelaarplassen een rust- en slaapplek hebben, fourageren op het Markermeer. Eenden en ganzen fourageren regelmatig op de omliggende landbouwgronden.

In totaal zijn circa 150 verschillende vogelsoorten in het gebied gesignaleerd, waarvan ca. 60 soorten in de daarvoor in aanmerking komende seizoenen regelmatig in kleine of grotere aantallen worden waargenomen.

Ook internationaal gezien is het natuurmonument van belang. In het gebied komen 27 soorten vogels voor, die vermeld staan op de in het kader van de Europese vogelrichtlijn van 1979 door de regering vastgestelde Nationale Lijst van Bedreigde en Karakteristieke Vogels in Nederland.

Vermeldenswaardig zijn de waarneming van soorten als Purperreiger, Oeverzwaluw, Paapje en Tapuit. Daarnaast voldoet het gebied voor diverse vogelsoorten aan de criteria van de Conventie van Ramsar (1971).

Vogelsoorten die de 1%-norm overschrijden zijn Lepelaar, Aalscholver, Kolgans, Grauwe gans, Tafeleend, Kuifeend, Nonnetje, Kluut en Grutto. De "Lepelaarplassen" zijn daardoor een water- en moerasgebied van internationale betekenis.

Als broedgebied zijn de "Lepelaarplassen" voor vele soorten vogels van belang. Verschillende zeldzame en bedreigde soorten komen als broedvogel voor, bijv. Dodaars, Roerdomp, Grauwe gans, Bruine en Blauwe kiekendief, Rietzanger, Grote karekiet, Velduil, Grote gele kwikstaart, Porseleinhoen, Baardmannetje, Watersnip, Aalscholver, Lepelaar en enkele soorten eendachtigen.

De "Lepelaarplassen" hebben tevens een belangrijke functie als rust- en ruigebied voor ganzen en eendachtigen.

In het voor- en najaar pleisteren bovendien vele soorten steltlopers op de slikgebieden van de kwelplas.

Het Natuurmonument is eveneens van betekenis om zijn natuurschoon. De afwisseling van riet- en ruigtevegetatie met waterpartijen op kleine schaal bepalen tezamen met de ongereptheid en het natuurlijke karakter van het gebied het belang uit een oogpunt van natuurschoon.

3. Begrenzing

De begrenzing van de "Lepelaarplassen" is bepaald aan de hand van de natuurwetenschappelijke waarden. Aan de noordzijde wordt de grens gevormd door de teen van de Oostvaardersdijk.

De oostzijde wordt begrensd door de insteek van de tocht langs het fietspad en aan de westzijde door een kavelsloot.

In het zuiden grenst het natuurmonument aan het recreatiegebied "De Noorderplassen".

Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de bij de beschikking behorende kaart SN 93.

4. Rechtsgevolgen

Volgens artikel 16 van de Natuurbeschermingswet is het verboden een Staatsnatuurmonument te verontreinigen, daarin planten, bloemen of takken uit te steken, te plukken of af te snijden of te vervoeren, dieren te verontrusten, te vangen of te doden of zulks te pogen of in het algemeen daarin schade aan de natuur toe te brengen.

Dit artikel is met name gericht op bezoekers van het natuurmonument.

Op grond van artikel 16 kunnen schadelijke handelingen worden tegengegaan zoals het crossen met motorvoertuigen en (brom)fietsen of het surfen.

Het verbod van artikel 16 geldt niet voor personen voor zover zij handelingen verrichten, die het gevolg zijn van de uitvoering van een overeenkomst welke de eigenaar of gebruiker met hen heeft aangegaan vòòr de aanwijzing als

staatsnatuurmonument, alsmede voor personen voor zover zij handelingen verrichten waarvoor de Minister ontheffing heeft verleend.

Ontheffingen kunnen schriftelijk worden aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw en Visserij, Directie Natuur, Milieu en Faunabeheer, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage.

Volgens artikel 17 van de Natuurbeschermingswet is het verboden, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich te bevinden in of op een water, dat deel uitmaakt van een staatsnatuurmonument, indien op duidelijk zichtbare wijze is kenbaar gemaakt dat de toegang tot dit water verboden is. Ingevolge dit artikel is het mogelijk (delen van) wateren, al dan niet voor bepaalde perioden van het jaar af te sluiten ten behoeve van het behoud of herstel van natuurwaarden.

Volgens artikel 21, derde lid, van de Natuurbeschermingswet dient het beheer van een staatsnatuurmonument gericht te zijn op het behoud of het herstel van het natuurschoon of van de natuurwetenschappelijke betekenis. Hieraan wordt voor het onderhavige staatsnatuurmonument voldaan, zie onder 5. Gebruik en beheer.

5. Gebruik en beheer

De natuurwaarden en de ontwikkeling daarvan zijn uitgangspunt voor de nadere inrichting en het beheer van het gebied.

Het natuurmonument "Lepelaarplassen" is nog volop in ontwikkeling. Met name de waterhuishouding is bepalend voor de natuurwetenschappelijke betekenis en de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied. Handhaving en versterking van de huidige betekenis voor water- en moerasvogels is alleen mogelijk wanneer het gehele gebied nat blijft.

Het indrogings- en rijpingsproces moet worden tegengegaan. Dit gebeurt onder andere door het aanbrengen van een folie. De diversiteit van drogere en nattere gebieden zal worden gehandhaafd. Op deze wijze zal eveneens een gunstig milieu ontstaan voor rietvegetaties en vochtige wilgenbossen.

Voor de faunistische waarden in het gebied is het eveneens van belang dat een zekere mate van rust in het gebied wordt gegarandeerd. Het recreatieve medegebruik zal derhalve een extensief karakter krijgen, met het accent op natuurbeleving en milieu-educatie.

Het westelijk deel van de "Lepelaarplassen", waarbinnen de dijkplas en drie deels dichtgeslibde zuigerputten liggen, is afgesloten voor publiek. Excursies onder geleide blijven mogelijk. Het oostelijk deel van de "Lepelaarplassen" wordt gedeeltelijk ontsloten voor het publiek, conform het inrichtingsplan "Oostelijk deel Lepelaarplassen". Over dit plan dat opgesteld is door de voormalige Rijksdienst voor IJsselmeerpolders bestaat bestuurlijke overeenstemming. In de oostelijk gelegen noord- en zuidpunt worden natuurpaden en observatiepunten aangelegd.

Op basis van het inrichtingsplan zullen buiten het staatsnatuurmonument enkele voorzieningen kunnen worden gerealiseerd, waaronder een natuureducatiepunt in de zuid-oosthoek en een fietspad langs de Hoge Vaart.

In het staatsnatuurmonument wordt geen actief beheer gevoerd, met uitzondering van het maaien van de paden. Er wordt gejaagd noch gevist. Het is gewenst dat deze situatie wordt gehandhaafd.

6 Planologische inpassing

De aanwijzing van de "Lepelaarplassen" als staatsnatuurmonument vindt plaats met inachtneming van het huidige ruimtelijke beleid voor de aangrenzende gebieden.

Voor Flevoland is de ruimtelijke ontwikkeling vastgelegd in het structuurplan voor het landelijk gebied van Zuidelijk Flevoland ("Actualisering van het verkavelingsplan voor het Oostelijk deel van Zuidelijk Flevoland 1983") en het "Structuurplan voor Almere 1983".

Het staatsnatuurmonument valt binnen het vigerende bestemmingsplan "Noorderplassen" (1983). Het staatsnatuurmonument heeft de bestemming "moerasbos" dan wel "parkgebied". De aanwijzing als Staatsnatuurmonument van de "Lepelaarplassen" heeft als zodanig geen invloed op een mogelijke herziening van, voornoemd bestemmingsplan met het oog op bestemmingswijzigingen aan de zuidrand van de Noorderplassen. Wel is het gewenst bij eventuele bestemmingswijzigingen rekening te houden met het risico van negatieve uitstraling op het staatsnatuurmonument.

Verder zijn de bestemmingsplannen van het omringende gebied van belang. Aan de oostzijde van het natuurmonument betreft dit de bestemmingsplannen voor het bedrijvenpark de Vaart, aan de zuidkant het bestemmingsplan "Hoofdwegen" en aan de westkant de bestemmingsplannen "Pampushout" en "Almere West en Oost".

De aanwijzing vindt tevens plaats met inachtneming van het beleidsvoornemen zoals neergelegd in de nota "De ontwikkeling van het Markerwaardgebied" (Deel a, PKB Markerwaard). Bij de verdere ontwikkeling van de "Lepelaarplassen" en het omringende Flevolandse gebied op basis van de genoemde plannen, dient te worden gestreefd naar een verdere optimale inpassing van het staatsnatuurmonument in zijn omgeving. Daarbij zal ook de ecologische relatie met de Oostvaardersplassen in ogenschouw moeten worden genomen.

7. Inlichtingen

De Consulent Natuur, Milieu en Faunabeheer van het Ministerie van Landbouw en Visserij in de provincie Flevoland kan inlichtingen verschaffen over de Natuurbeschermingswet en de toepassing ervan op de "Lepelaarplassen". Het adres van de Consulent is: Postbus 1021, 8200 BA Lelystad, telefoon 03200-226666.